

Prvi poljub.

Gledališki prizor. Spisal F. G. Hrastničan.

Osebe:

Oče; mati; otroci: Stanko, Olga, Minka, Kamilo, Mira; dekla Mica.

Prvi nastop.

Večer. Na mizi brli svetilnica. Oče bere iz časnika, mati pospravlja z mize.

Oče in mati.

Oče (odloži časnik.) To bo pa zopet dirindaj v teh počitnicah!

Mati. Kar bojim se že!

Oče. Saj pravim! Počitnice so, a zame ne! Toliko se ne jezim vse leto kakor v počitnicah! To ti letajo, skačejo in vpijejo, da je groza. Posebno sedaj prve dni bo neznosno!

Mati. Lahko si že mislim, kako bo. Olga sem, Olga tja! Izpraševanja in odgovarjanja ne bo konca ne kraja! Dobro se še spominjam, kako je bilo o Božiču. Malo sem bila bolehnna, pa sem legla v posteljo, češ, da se bom malce odpočila. Haha, odpočila! To so ti skakali in vpili, da mi je šumelo po glavi . . . In opomini, hahaha! . . . Za trenutek so bili mirni, a potem je bilo zopet vse po starem . . .

Oče. Ah, in misliš, da bo potem boljše? Še slabše bo kot o Božiču, boš že videla . . .

Mati. Meniš li? Kako to?

Oče. I, ker bomo imeli enega človeka več pri hiši. In to zaleže, da ti povem!

Mati. O, pa Olga je pametna, ona jih bo umirila in skrbela bo, da bo red in mir pri hiši!

Oče. Le nikar mi ne govori! Poznam otroke predobro! Saj imam v šoli dan za dnevom priliko opazovati njih dejanja in nehanja! Saj je dovolj, da sem učitelj! O počitnicah se hočejo otroci res tudi odpočiti, a nikakor ne od letanja in skakanja, ampak le od učenja, od knjige . . .

Mati. Da, da, saj smo bili mi ravno taki!

Oče. In ne samo mi, ampak vsak človek, ki je le kdaj sedel v šolski klopi ter potem užival zlati čas počitnic . . .

Mati. Ah, saj jim tudi privoščim, posebno fantoma, ki sta res čepela dan za dnem, večer za večerom pri knjigah, da sem ju morala časih že odvracati od učenja . . .

Oče. Da, časih se mi res kar smilijo; zunaj najkrasnejši dan, otroci pa v zatohli sobi pri knjigi. Mnogo se imajo učiti v gimnaziji, jako mnogo . . .

Mati. No, in potem res ni čudež, da se v počitnicah malo oddahnejo ter nekoliko poskačejo.

Oče. Da, da, saj tudi jaz nimam ničesar zoper to. Kolikor je prav, je pač prav. Kar je pa preveč, je pa tudi preveč. In otroci imajo vedno rajši preveč kot premalo . . .

Mati. Tako je, tako.

Oče. Vidiš, in zato tudi Olga ne bo tako mirna, kakor misliš. Tudi ona se mora vedno mnogo učiti in torej se bo hotela tudi odpočiti!

Mati. Naj se le odpočije, vse leto se trudi in to še izven doma, tako daleč . . .

Oče. Vidiš, zatorej še posebno. Dobro se še spominjam, kako sem jaz uporabljal počitnice, kadar sem prišel iz učiteljišča domov. Ah, to so bili dnevi!

Mati. In veselili so te, kajne?

Oče. No, da, kadar sem prinesel dobro izpričevalo, če pa ne, no . . .

Mati (se smeje). Palica, kajne? O, hvala Bogu, Olga je prav dobro izdelala in lahko se veseli! In kako se je že veselé otroci! Posebno Mira!

Oče. Ah, Mira! Ali se še spominjaš — kdaj je že bilo? — pred dobrim tednom — no, takrat, ko smo pisali Olgi, da sme domov? Veš?

Mati. Vem, vem! Pisali smo ji, da Mira ni več tako pridna kot tedaj, ko je bila Olga zadnjič doma in ko jo je zaradi tega prvo poljubila ter ji prinesla ono lepo punčko.

Oče. Tako je bilo, da, ravno tako! In sedaj je pisala Olga, da bo Miro malce kaznovala zaradi tega, ker ni več tako pridna, in sicer takoj ob prihodu. Jako sem radoveden, kakšna bo ta kazen.

Mati. Tudi jaz sem radovedna! Oh, Olga jo bo že prav primerno kaznovala, boš že videl.

Oče. Da bi le ta kazen tudi pomagala! Neznatna mora biti, toda — izdatna . . . (Ura bije devet.) A sedaj bi morali vendar že priti! Devet je že!

Mati. Čudno, da jih še ni. Vlak je vendar ob pol devetih že tu! Ob tričetrt bi morali biti vendar že doma! (Začuje korake.)

Oče. O, saj že prihajajo!

Mati. Hvala Bogu! (Steče k vratom. Oče vzame svetilnico ter posveti.)

Oče (skozi vrata). Počasi, otroci, da kdo ne pade, počasi, tema je!

Mati (očetu). Olge ni, kako pa to!

Minka (zunaj). Mama, papa, Olga ni prišla!

Mira (zunaj; joče). Nič ni prišla.

Oče in mati (drug drugemu). Čudno!

Drugi nastop.

Prejšnja. Minka, Mira in Mica.

Otroci (vstopijo z Mico). Dober večer, oče in mati! Sami smo prišli, Olge ni.

Mira (jokaje). Olge ni, jej, jej . . .

Mati. Vidiš, Mira, zaradi tebe je ni, ker zadnji čas nisi več tako pridna. (Očetu, tiho.) Morda je to kazen, ki jo hoče . . .

Oče (tiho.) Tako bo najbrže. Nalašč se jim je skrila na kolodvoru in bo malo pozneje sama prišla. Da, da! (Otrokom glasno.) Mira, tega si ti kriva. Zakaj nisi bila pridna?

Mira. Saj sem bila! Jej . . . (Joče.)

Minka (jo tolaži). Nič ne jokaj, Mira! Vse bo zopet dobro! Le potrpi.
Oče (se ozira po sobi). Toda kje sta fanta: Kamilo, Stanko? Kje sta?
Mica. Na kolodvoru sta ostala. Rekla sta, da počakata gospodično, če je treba do polnoči.

Oče. No, ta je pa lepa! Zakaj si ju pa pustila? Saj pravim!

Mati. Mica, pojdi po nju in reci jima, da morata takoj priti, če ne! . . .

Mica. Že grem, že grem. (Odide.)

Oče (otrokoma). No, sedaj pa imata Olgo!

Minka. Papa, saj Olga gotovo pride. Prepričana sem popolnoma. Ko je pa tako prosila, če sme domov. Pa bi sedaj zaradi take stvarce ne prišla? Nemogoče!

Mati (očetu). Pametno dekletce.

Oče. Ali ste dolgo čakali?

Minka. Tako dolgo, da je prišel zadnji človek iz vagona.

Mati. No, potem bi bili morali še malo počakati.

Minka. Saj fanta sta počakala. Nas pa Mica ni pustila.

Mira. Jaz bi bila že še počakala, pa nisem smela. (Začujejo korake.)

Oče. O, saj že prihajajo.

Mati. Res je, korake slišim!

Minka (poskoči). Oh, Olga, Olga! . . .

Mira. Olga prihaja . . . (Steče k vratom.)

Tretji nastop.

Prejšnji. Stanko, Kamilo, Olga, Mica.

Olga (naglo vstopi). Pozdravljeni, dragi moji, pozdravljeni! (Črez nekaj časa pade mami okrog vratu.) Ah, mama, vem, da si bila ti najpridnejša. Torej tebi prvi poljub. (Poljubi jo.) Sedaj še papa. (Poljubi ga.)

Mira (gre v kot in joka). Oh, jaz pa nisem bila pridna.

Olga (poljubi Minko). Tako, sedaj si na vrsti ti. Kje pa je Mira? (Ozira se.) Ah, tu-le je! (Gre k nji ter jo poljubi.) Glej, Mira, tako sem te malo kaznovala. Drugekrat sem poljubila vedno tebe prvo! Danes pa tega nisem storila, ker sem zvedela, da nisi več tako pridna kot si bila. Sedaj pa bodi lepo pridna in prihodnjič, ko pridem zopet, poljubim tebe prvo. Ali boš?

Mira (se ozre Olgi v obraz). Bom, Olga, bom.

Olga. No, vidiš! Sedaj pa le lepo pridna bodi, in vse bo zopet dobro.

Oče (fantoma). Kje pa je bila Olga, da je ni bilo poprej domov?

Stanko. Poslovila se je od svoje prijateljice, ki se je peljala tod mimo.

Kamilo. Jaz sem tako že prej vedel, da bo kaj takega, pa niso hoteli počakati. Kar šli so.

Olga (privede Miro). Papa, odslej bo Mira vedno pridna! Slovesno mi je obljubila. Kaj ne, Mira?

Mira. Res, vedno . . .

Mati. Tako je prav, Mirica!

Oče. Le pridna bodi in potem dobiš od Olge zopet običajni prvi poljub.

Olga. Da, Mira — prvi poljub. (Zastor pade.)